

Informācijas lapa

Datu sacensībām izmanto šīs tīmekļa vietnes

<https://www.bbc.com/bitesize/guides/z432pv4/revision/1>

<https://www.peep.ac.uk/content/1300.0.html>

1. jautājums Kas ir Ultravioletais starojums? (UV)	Elektromagnētiskais starojums ar viļņa garumu īsāku kā redzamajai gaismai. Cilvēkiem tas ir kaitīgs un izraisa apdegumu, kas var novest pie ādas vēža.
2. jautājums Kas ir ozona slānis?	Gāzes slānis atmosfērā (stratosfērā), kas pasargā no Saules kaitīgā ultravioletā (UV) starojuma. Šo gāzi, „ozonu”, O_3 – veido molekulas ar trijiem skābekļa atomiem.
3. jautājums. Kā UV stari ir saistīti ar ozona slāni?	Ozons absorbē UV starojumu un sadalās skābekļa atomos. Tas aptur UV starus un neļauj tiem sasniegt Zemes virsmu.
4. jautājums. Kas ir hlorfluorogļūdeņražu gāzes? Ko tās dara? Kur tās atrodamas?	Hlorfluorogļūdeņraži ir gāzes, kas noārda ozona molekulas un, nonākušas stratosfērā, noārda Zemi aizsargājošo ozona slāni. Tās agrāk tika izmantotas aerosolos (piem., matu lakās), ledusskapjos, un plastikas putu ražošanā.
5. jautājums Kas ir ozona caurums? Kas ar to notiek?	Ozola slāņa noārdīšanas rezultātā virs polārajiem reģioniem izveidojušies caurumi, kas laiž cauri kaitīgo ultravioleto starojumu. 1990. gadu vidū tika atklāta hlorfluorogļūdeņražu saistība ar ozona slāņa noārdīšanos un daudzās valstīs to izmantošana tika aizliegta. Daļa zinātnieku prognozē, ka ozona caurums virs Antarktīdas varētu aizvērties 50 gadu laikā.
6. jautājums Kā šie problēmjautājumi saistīti ar klimata pārmaiņām?	Hlorfluorogļūdeņraži ir spēcīgas siltumnīcas efekta gāzes, kas palielina siltumnīcas efektu.